

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** dežele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inserate**) se plačuje od četrstopenne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 139.

Telefonska številka 65.

Celje, v torek, dne 22. junija 1909.

Cekovni račun 48.817.

Leto I.

Charles Darwin.

(O priliki kambridžskih slavnosti).

Ves omikani svet je slavil letos dne 12. februarja stoletnico rojstva največjega prirodoslovca minulega stoletja Ch. Darwina. Univerza v Kambridžu je odložila to slavnost na 22. do 24. junija ter je povabila k njej vse odlične biologe, zastopnike vseučilišč, akademij, učenih družb in drugih korporacij ter je stvorila iz te proslave vsenarodni praznik in sicer ne toliko zaradi tega, ker je bil slavljenec nje gojenec, temveč zato, ker je bila v teh dneh pred pedesetimi leti dalja v tisk najslavnejša knjiga Darwinova „O povstanku vrst potom prirodnega izbora“, katera je povzročila popolni preobrat v svetovnem naziranju človeštva ter vstvarila prirodnim vedam nova pota, o katerih ni prej še nikdo slutil. Zlasti biologične vede hodijo od te dobe v popolnoma novih smerih in tej struji se udajajo tudi sorodne vede, kakor antropologija, sociologija, jezikoslovstvo in medicina. Pa tudi poljedelstvo je Darwinovim naukom hvalo dolžno za mnogobrojne spodbude, ki so vzbudile čisto nove nazore o bistvu domestikacije (t. j. domače gojitve) živalij in gospodarskih rastlin.

Pravi Darwinov nauk se označuje kot nauk o selekciji ali izberu, kar pomeni, da si priroda pri svoji gojitvi izbira pojedince, obdarjene z najugodnejšimi lastnostmi, da torej postopa prav tako kakor človek - gojitelj pri umetni gojitvi (domestikaciji). Opirajoč se na premenljivost vrst vsled drugih činiteljev, kakor je n. pr. prilagodjenje se vnanjim življenjskim pogojem in nadalje na dednost lastnosti roditeljev, se razširja prvotni Darwinov nauk v veliko znanstveno sintezo vodilne vede, kateri podlega danes misel prirodoslovca socijologa, jezikoslovca, poljedelca, da celo kemika najnovejše dobe.

V tako kratkem članku ni mogoče opisati vseh Darwinovih zaslug za procvit biologičnih ved, h katerim se prištevajo po večini tudi poljedelstvo kot praktično uporabljeno prirodoslovstvo, mogoče mi je tu načrtati samo obrise

nekaterih temeljnih vprašanj nauka o razvoju, ki so si pridobila danes po preteku pol stoletja tako ogromen pomen in ki stoje s poljedelskimi vprašanji v najtesnejši zvezi.

Prvo temeljno vprašanje, katero je Darwin definitivno rešil in katero se danes splošno tudi od strani nasprotnikov nauka o razvoju priznava, je dognanje dejstva, da ni razlike med vrsto in podvrsto, da vrsta ni nikaka stalna veličina, da je mariveč podvržena premenam primernim raznim vzrokom ter da se na ta način tvorijo podvrste in plemena. Da bi rešil to kardinalno vprašanje, je primerjal Darwin ustrojnost (organiciteto) in telesno stavbo neštevilnih raznih vrst živali in rastlin v domačem ali ukročenem in divjem stanu ter je tako doprinesel dokaz, da so vrste do stalnosti dospеле variabilite, ah pa tudi, da so podvrste le začenjajoče se vrste.

Na temelju nadaljnjih poskusov je dognal Darwin, da se podvrste in plemena iste vrste plodno križajo med seboj ter da ta pot vodi zopet k spolnitvi udomačenih (domesticiranih) podvrst, kar nam dokazujejo neštevilna plemena domačega goloba, ki je bil vzgojen s pomočjo umetnega izbora ali selekcije od divjega goloba, ali plemena domačega petelina, ki so na isti način nastala od bankivskega petelina. Z druge strani so bili pa spoznani tudi mehanični vzroki, ki ne dovoljujejo križanja dveh še tako sorodnih vrst (posebno v prirodnem stanu) in če se tako križanje vendar le izvrši, ostane nadaljnje potomstvo jalovo ali neplodno.

Darwin je utemeljil že prej znano skušenost, da se pač podvrste iste vrste lahko plodno križajo nikdar pa ne že gotove ali do stalnosti dospеле vrste. Ta nauk ima veliko praktično vrednost v poljedelstvu, žal da ni mogoče v tem kratkem načrtu natančneje o tem razpravljati.

Darwin se pa ni zadovoljil s samim konstatiranjem živalskih in rastlinskih vrst; šlo mu je tudi za to, da bi preiskal notranje procese te premenljivosti, kakor tudi prenašanje lastnosti roditeljev na potomstvo.

V ta namen se je sampečal z gojenjem domačih živali in rastlin, stopil je v zvezo s slavnimi gojitelji in je končno izbral iz literature ogromni material za rešitev teh važnih vprašanj. Kajti proces premenljivosti in dednosti je drugi osnovni problem nauka o razvoju. Tudi danes je še težko prodreti v to temeljno zagonetko razvoja in Darwin se je moral zadovoljiti vsaj s poskusom razločevati gotove bolj določene načine premenljivosti in nje vzroke.

Petdeset let pred Darwinom je določil že genijalni Lamarck neke vzroke variabilite, ki so znani prvič kot učinkovanje vnanjih življenjskih pogojev na organizme in drugič kot posledica rabljenja in nerabljenja organov. Te činitele premenljivosti je prevzel tudi Darwin in jim je dodal še novih, predvsem kot takozvane vzajemne ali korelativne premene, provzročene med posameznimi organi; drugič križanje in tretjič naglo pojavljanje se novih znakov.

Vsi ti činitelji so v stanu uplivati na premeno lastnosti roditeljev in stvariti nove podvrste, kajti te lastnosti so dedljive.

Tretji temeljni problem, ki ga je Darwin postavil, tvori bistveno izhodišče pravega „Darwinizma“ ter ima najsplošnejši pomen in je postal predmet najobširnejše diskusije, ob enem pa tudi predmet najsrdečjih napadov, mnogokrat tudi osebnih, na nauk o razvoju. Ta problem se peča z iskanjem vzroka, zakaj vtegne vesti skupnost premenljivih znakov v resnici k postanku novih vrst. Darwin vidi ta vzrok v izberu ali selekciji, razločuje prirodni izber za vrste živeče v prostem, prirodnem stanu, ki se vrši brez določene načrta, ki pa deluje z ogromnim številom pojedincev, s pomočjo boja za obstanek. Umetni izber, ki ga človek izvaja na domačih živalih in rastlinah, se pa vrši po določenem načrtu ter vstvarja take lastnosti potomstva, ki so gojitelju na korist ali vstrezajo njegovi želji.

S pomočjo izbora pojasnjuje Darwin ne samo postanek novih oblik živali in rastlin, temveč tudi smotrenost

njih vstrajnosti in njih občudovanja vredno prilagodovanje se vnanjim življenjskim pogojem.

Kolikor je mogoče po kratkem načrtu glavnih zagonetk nauka o razvoju posneti, igrata tu premenljivost in dednost glavno nalogo kot stalna spremeljevalca splošnega razvoja. Ona sta tudi povod, da jim novodobni preiskovalci posvečajo največjo pozornost in si prizadevajo prodreti v njih bistvo glavno s pomočjo poskusov. Tako se je razvila nova stroka prirodnih ved, dandanes splošno znanih pod imenom eksperimentalne biologije, ki ima veliko bodočnost glavno tudi zaradi nje praktične uporabe posebno v poljedelstvu. Z napredovanjem časa nam je že mogoče konstatirati veselo dejstvo, da je če dalje manj praznega in jalovega besedovanja in modrovanja, ki je že pred enim desetletjem preplavljalo celo stroko teoretične biologije, da se z napredovanjem naše dobe začenjajo razvijati novi biologični zavodi, v katerih se rešujejo osnovna vprašanja nauka o razvoju na temelju poskusov. Naj omenim tu že lepih uspehov, do katerih so prišli na eksperimentalni postaji za nauk o razvoju na Long Islandu (v Novem Yorku), katero je ustanovil znani ameriški milijonar Carnegie, znana so tudi važna poskusna dela za praktično poljedelstvo na švedski poskusni postaji v Svalöfu, mnogo obeta za bodočnost tudi novoustanovljeni biologični zavod na univerzi v Kambridžu. Natančne izvrševalne in statistične metode, kakor tudi vsestranski poskusi o dednosti in variaciji, so znaki današnjega dela na polju eksperimentalne biologije, za katero je Darwin položil temelj.

To pač niso znaki vede, ki je „blizu bankrota“, ali pa nauka, ležečega v zadnjih vzdihljajih na smrtni postelji, niti so to znaki kake „angleške bolezni“, kakor bi nasprotniki nauka o razvoju javnosti radi natvezli.

Baš nasprotno, vsa znamenja potrjujejo važnost in veliki pomen descendenčne teorije za bodoča pokoljenja.

Prof. dr. Fr. Vejdovsky.

LISTEK.

Izlet gospoda Broučka v 15. stoletje.

79
Češki spisal Svatopluk Čech. — Poslovenil Stanko Svetina. Dalje.

XIII.

Z olajšanimi plečami in mislimi je korakal gospod Brouček dalje. Toda hitro je zašel v neznanne ulice srednjeveške Prage, tako da je šele po dobri uri srečno prišel do hiše pri belem zvonu.

Na potu je srečaval le malo ljudij, gotovo je bila velika večina pri vratih na mestnem obzidju. Tudi hiša Jankova je bila, kakor da bi umrla. Niti pri vhodu niti v njej ni srečal nikogar

in nikjer ni zasledil znamenja življenja, Domšik je bil gotovo med praškimi bojevniki in tudi ženske so se najbrže mudile kje pri vratih, ali na mestnem obzidju in pričakovale konec boja.

Gospod Brouček je pohitel torej po mostovžu v spalnico. Bila je odprta; ko je vstopil, je zagledal v nji staro Kedrato, ki je iz nekako cinasto posodo škropila podlago in posteljo.

Ko ga je v gledala, je stala nekaj časa kakor okamenela, z največjo grozo na obličju; pa se je zganila in je zbežala kakor splašen netopir mimo njega iz izbe.

„Prokleta gozdna nuna — da me mora pokropiti z blagoslovljeno vodo!“ — se je razjezil gospod Brouček.

Toda v tem se je zaslislal zunaj zopet mogočni plat zvona in je vzpod-

budil gospoda Broučka — ki je slutil v njem poslednje zvonjenje proti najbrže premaganemu sovražniku — da naj se kmalu preobleče.

Hitro je torej zvelkel srednjeveško vrhno obleko, zagnal je slednjič z gnjusom in z olajšanjem tudi rdečezelene nogavice v kot in je oblekel svojo milo, moderno obleko, ki je ležala osnažena na škrinji. Poleg nje je našel tudi svoje čevlje: raztrgani je bil popravljen in oba sta imela nove podplate.

Pomirjen jih je obul in je zagnal dvobarvne škornje z nevoljo v kot k hlačam. Preselil je še tudi svojo uro in ostalo premoženje iz predala v srednjeveški mošnji nazaj v svoje poštene žepe in se je slednjič ogrnil s plaščem, da bi zakril svojo novoveško obleko. S kislim nasmehom je pogledal pri

odhodu na ogromno posteljo s stopnicami, na srednjeveško uro v votlini v zidu pa se je ozrl s pogledom najglobokejšega zaničevanja in brez najmanjše žalosti, če ne že radostno in se je ločil od temne spalnice. Težja je bila ločitev od zaprtih vrat sobe na mostovžu, kjer mu je vendar malo hitreje tolklo srce, ko se je spomnil na krasno Jankovo hčer. Čeprav je bila njena ljubeznjiva slika vsled dogodkov na Špitalskem polju in na Vitkovi gori postavljena v ozadje, vendar se je dosedaj milo svetila v žalostnem njegovem srcu. Ampak tudi ta slika ga ni mogla zadržati v surovem srednjem veku. Hitro je stopal po stopnjicah in je prišel brez ovir iz hiše.

Dalje prihodnjič.

Politična kronika.

o **Vladni delovni program.** Pri jedi raste apetit, zato se vlada ne kani več zadovoljiti samo s tem, da ji parlament v tem zasedanju dovoli državni proračun, hoče marveč, da ji, ker je že tako priden in deloljuben, v naglici dovoli tudi pooblastilni zakon za sklenitev trgovinske pogodbe z Romunskim, nadalje zakon o nekaterih manjših lokalnih železnicah, predlogo o melioracijah kakor tudi predlogo o zvišanju davka na pivo in žganje. Nadalje želi vlada, da bi Lile še v tem zasedanju rešene tudi te predloge: o svetovni poštni pogodbi, o odpravi carine na žito po predlogu posl. Glombinjskega, o ureditvi tehničnega poskustva po načrtih dr. Exnerja in Heilingerja, o zakonu proti pijančevanju, o vnovčenju živine, o ureditvi plovitbe v Dalmaciji, o literarni pogodbi z Romunskim in končno o italijanski pravni fakulteti. Vse to naj bi parlament rešil do 9. julija, potem ga vlada milostno odpusti na počitnice ter bode izplačevala poslancem dijete tudi o počitnicah!

o **Poslanske dijete** so postale v rokah vlade izdatno sredstvo za korupcijo avstrijskih politikov in avstrijske politike. V zadnjih letih se je že čisto udomačila navada, da vlada nikdar formalno ne odroči zasedanja, da marveč v zadnji poletni seji predsednik samo izjavi, da bo pismeno naznanil, kedaj bo prihodnja seja. Vsled tega traja formalno zasedanje dalje in se poslancem izplačujejo dijete ves čas dolgih poletnih počitnic. Na ta način se poslanstvo natiroma spreminja v uradništvo, neodvisnost poslancev posebno manj premožnih in nesamostojnih se spodkopuje in v dolgi dobi bomo še doživeli, da se bodo potegovali za mandate še samo spretni štreberji, kateri se bodo posluževali poslanskega mandata samo v dosego svojih osebnih koristi brez vsakega obzira na interese in potrebe svojih volilcev. S takimi birokratiziranimi štreberji pa vlada mnogo lažje operira kakor pa s praviimi zastopniki narodnih koristi. — Kakor „Narodni Listy“ poročajo, se bodo tudi letos poslancem izplačevala dijete za ves čas poletnih počitnic. Opozicija bi se morala z vso odločnostjo upreti uvajanju tega novega korupcijskega sistema.

o **Nova koalicija?** „Bohemia“ poroča, da je dr. Gessmann že zopet pridno na delu, da bi pripravil novo koalicijo. Pogaja se baje s poslanci Poljske ljudske stranke, z dr. Šusteršičem, Práškóm in drugimi.

o **Seja dne 21. t. m.** Poslancev je bilo kakor po navadi malo, govorniki so imeli le po par poslušalcev. Govorili so tudi trg. min. Weisskirchner, minister za javna dela Ritt in poljedelski minister Bráf. Bráf je govoril o nalogah poljedelstva in o razvoju agrarnih prizadevanj v Avstriji stvarno in temeljito. [Splošno se prizaava, da je Bráfov govor najboljši, kar smo jih slišali letos v parlamentu iz ust ministrov. Trgovinski minister je dejal, da je bil otvorjen državni obrtni svet, kateri se peča s predlogi o spričevalu sposobnosti za gostilniško in točajsko obrt, s predlogo o podrobni prodaji piva v steklenicah itd. Minister je pripravljen število članov obrtnega sveta pomnožiti ter je boljše razdeliti po deželah in poklicih. Na polju socialne politike pripravlja zakon o delavni dobi v trgovini, obljublja na novo urediti nedeljski in prazniški počitek, žensko delo in delavne razmere delavcev na domu. V poštni stroki obljublja ustanovitev novih avtomobilskih prog, poštним uradnikom in uslužbencem pa službeno pragmatiko. Govorec o trgovinskih pogodbah z balkanskimi drža-

vami je agrarce zelo božal in jim kadih. Rahlo jih je spominjal na to, kako so jim že prejšnje vlade vse dovolile, kar so želeli, o Bienertovi vladi pa je dejal: „Spolnili smo vam še več nego ste prej 1903. l. zahtevali in vi še vedno niste zadovoljni. Apeliram v tem trenutku na vašo razsodnost in na vpogled v dejanske razmere. Sklenitev trgovinskih pogodb ni samo v interesu industrije, ne samo v interesu onih stotisočev delavcev, katere moramo očuvati nezaposlenosti, to odgovarja tudi zahtevam splošnosti. Avstrija se ne sme obdati s kitajskim zidom, mora se marveč udeleževati svetovnega gospodarskega trga.“ — Minister za javna dela je dejal, da je bil letos kredit za ceste zvišan za tri milijone, da pa to ne bo zadostovalo. Izvaja nadalje, da treba koncentrirati vodstvo vodnih stavb. — Jutri se bode debata nadaljevala.

o **Ministru Žáčku** so volilci na treh shodih izrekli nezaupanje ter ga pozvali, naj odloži državnozborni in deželnozborni mandat. Minister lahko ostane, če misli, da mu je zaupanje barona Bienerttha in vlade dovolj, zaupanja volilstva pa nima več, zato tudi ne pravice do poslanskih mandator. To je smisel sprejetih resolucij.

o **Ogrska kriza.** Včeraj je bil ministerski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. Razpravljalo se je o položaju. Wekerle je nato odpotoval na Dunaj poročat kralju.

Dnevna kronika.

a **Kako Čehi darujejo za svoja društva?** Program za nabiranje jubilejnega daru za „Narodno jednoto“ je sledeči: 1. Vsaka češka občina da za vsakega svojega prebivalca 2 vinarja. 2. Vsa češka društva in klubi dajo za vsakega člana vsaj 10 vinarjev. 3. Vsak dijak, delavec in člani političnih društev dajo po svojih organizacijah po 10 vinarjev. 4. V vseh uradih in šolah se bo tudi nabiralo: dninarji in služabniki dajo po 20 vinarjev, uradniki, učitelji in profesorji najmanj po 50 vinarjev. 5. Vsaka banka in hranilnica da darilo, ki odgovarja njenemu lanskemu čistemu dobičku. Poedinci, ki darujejo po 50 K, dobe lepe umetniško izdelane diplome. Dozdaj se je nabralo na ta način okrog 45.000 K. — Kedaj bomo na Slovenskem prišli na podobne — misli, in kedaj na — dejanja?!

a **Družba sv. Mohorja** se bode letos ponašala z največjim številom udov, odkar obstoji: danes jih šteje že 84.931, a še se niso oglasile vse župnije.

a **Za rektorja češke tehnike v Pragi** je za šolsko leto 1909./10. izvoljen zopet profesor Bertl, ki je tudi letos rektor te visoke šole in katerega je naučni minister grof Stürgkh hotel klicati na odgovor, ker je v svojem imatrikulacijskem govoru na lep in zmiren način obsodil izgred nemškega dijaštva. O celi aferi smo že poročali. Ta nova izvolitev je profesorju Bertlu častno zadoščenje za neopravičene vladne šikane.

a **O studiju žen** pravi poročilo v letošnjem državnem proračunu: „Kar se tiče studija žen, zahtevalo je ministerstvo mnenja pravnih fakultet. Večina teh se je izrekla proti temu, da bi se pripuščalo žene k temu studiju in še posebno proti temu, da bi se je pripuščalo k pravniskim in državnoznanstvenim izpitom. Temu nasproti pa smejo na filozofskih in medicinskih fakultetah žene ne samo studirati in polagati izpite, nastavlja se je tudi kot demonstratorje in asistente, dovoljuje se jim, da se habilitirajo in da postajajo privatne docentke.“ Kakor se vidi si morajo žene

le počasi, korak za korakom pridobiti ravnopravnost na visokih šolah. Zdi se skoro, kakor bi se močje bali ženske konkurence in da je vsa ta opozicija koncem koncev le ozkosrčno in slabo razumljeno krušno vprašanje.

a **Poslaniški tajnik Beckert.** Kakor smo svoj čas poročali, je bil tajnik nemškega poslaništva v Santiago (čilska republika), Beckert, radi roparskega umora, ki ga je izvršil v poslaniški palači, obsojen na smrt. Sedaj ga je predsednik republike pomilostil na dosmrtno ječo.

a **Veliko trgovsko mornarico** si zgradijo Belgijci. Po zadnjem kraljevem govoru se je sešlo nekaj bogatašev, ki so sklenili zgraditi tako mornarico, ki bi posredovala promet iz Antwerpna v Ameriko, Vzhodno Azijo in Avstralijo.

a **Zagovorniki v zagrebškem veleizdajskem procesu pri kralju Petru.** Dr. Hinković dementira časniške vesti, da bi bila on in dr. S. Budisavljevič v avdijenci pri srbskem kralju. Posetila sta samo avstro-ogrskega poslanika grofa Forgacha in ministre Novakovića, Milovanovića in Pašića, dr. Spalajkovića in druge. Jedno veselje frankovcev in rauchovcev je zopet padlo v prah.

a **Sijajni sprejemi bana Raucha na njegovem potovanju.** V Daruvaru ga nista pričakala niti katoliški niti pravoslavni župnik, niti ostalo meščanstvo. Vendar se je Rauch napotil v katoliško cerkev in je tam nagovoril župnika Ettingera, ki pa ma je lakonično odgovoril: „Tukaj je cerkev“, paroh Marković pa mu je rekel: „To je cerkev, ki jo je zgradil trpeč narod. Recite Nj. Veličanstvu, da mi nismo veleizdajalci, temveč lojalni državljani.“ Rauch mu je v zadregi odgovoril: „Bom povedal“.

a **Novi rektor zagrebškega vseučilišča.** Za šolsko leto 1909./10. je bil izvoljen za rektorja zagrebškega vseučilišča dr. Josip Volović, javni redni profesor sv. pisma na bogoslovni fakulteti.

a **„Nepriustranost“ zagrebške državne policije.** Ob priliki legionaškega navala na napredno srbsko in hrvaško stranko v petek popoldan, je policija aretirala urednika „Pokreta“ Wilderja, visokošolca Duića, tipografa Naumića in izmed legionašev jedinega Bartolića. „Obzor“ poroča, da je bil Wilder aretiran, ker je redarju rekel; „Nas razganjate, a onih nočete“, Duić, ker je nekemu stražarju rekel, da čaka, kaj se bo zgodilo. Od legionašev, ki so napadli dr. Belobrka, pa policija dosedaj še ni mogla nobenega izslediti. Saj še niti dr. Belobrka ni zaslišala, če bi mogoče poznal napadalce. Zagrebško občinstvo je radi tega zelo vznemirjeno in napeto pričakuje dalnjega postopanja proti aretiranim.

Dopisi.

o **O graški „Domovini“.** O znani aferi v graški „Domovini“, katero so toliko izkoriščali klerikalni „akademiki“ po „Slovenca“ in „Straži“ proti naprednim akademikom in celo proti naprednjakom v domovini, poroča „Omladina“: „V Gradcu je že šest let životarila „Domovina“, ki so jo klerikalni „akademiki“ smatrali za svojo domeno; ne da bi pristopili kot udje, ampak so večinoma zahajali tja — komandirat. To je bilo njih „delo“. Ker je pa odbor izprevidel, da tako ne pojde naprej, je sklenil spremeniti društvo v podporno in izobraževalno ter omogočiti vsem zavednim Slovencem vstop v njega. Tudi „Taborjanov“ in „Triglavanov“ je vstopilo lepo število. Na izrednem občnem zboru dne 16. maja se je glasovalo o spremembi pravil, kakor jih je sestavil odbor; z ogromno večino oddanih glasov 76 proti 13 ali če se upošteva le

glasove delavcev in obrtnikov 42 proti 7 so bila sprejeta izpremenjena pravila. Kje so bile tu tri četrtine klerikalnih udov, ki so bile preglasovane, kakor pišeta „Straža“ in „Slovenec“? Vse, kar so napisali naši klerikalni kolegi, je bilo torej zavijanje in laž...“ Zdelo se nam je potrebno, da uprav sedaj pojasnimo po „Omladini“ slov. občinstvu to zadevo, ker gotovi klerikalni vitezi žalostne postave iz Gradca še beračijo po Slovenskem za prispevke novemu klerikalnemu društvu, ki je, kakor govore gori navedene številke, nepotrebno. Tako sleparijo klerikalci slovensko javnost v domovini v lasten dobiček; mladi so v tem oziru še večji virtuozji ko stari.

Štajerske novice.

z **Manifestacijski shod slovenske akademične mladine v Pragi za slovensko vseučilišče** se je vršil dne 18. t. m. Poročal je jurist g. St. Weigl o zgodovini te naše zahteve in o sedanjem stanju celega vprašanja, ko vlada resno misli na to, ustanoviti italijansko pravno fakulteto v Trstu. Slovensko dijaštvo nima nič proti italijanski fakulteti, je pa odločno proti temu, da bi se ta ustanovila v Trstu, ker bi to pomenilo še nadaljne krivično in neopravičeno podpiranje italijanskega gospodstva na Adriji. Poročevalec je nadalje obširno utemeljil potrebo vseučilišča za kulturni razvoj slovenskega naroda. Jurist Lotrič je poudarjal, da slovenski klerikalni poslanci ne marajo v resnici delovati za ustanovitev slovenske šole. V imenu zveze češkega dijaštva je govoril I. Kudela, za srbsko dijaštvo N. Skerović, za Hrvate I. Novak. Nato je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri se ponavlja zahteva po ustanovitvi slovenskega vseučilišča ter se z ozirom na sedanje politične razmere odločno protestira proti temu, da bi se izbral Trst za sedež italijanske pravne fakultete. Obzemem se apelira na poslance Narodne zveze, naj spolnijo dano obljubo in naj se energično zavzamejo za to, da se takoj osnuje slovenska pravna fakulteta in dovoli reciprociteta zagrebškemu vseučilišču.

z **Prof. Fr. Vejdovský,** pisatelj današnjega uvodnika, zastopa češko praško vseučilišče na Darwinovih slavnostih na univerzi v Kambridgu. Prof. Vejdovský je izročil slavni angleški univerzi umetniško izdelano češko-latinsko adresno.

z **Kaj pomenja plavica?** O tem se je vnel med „Köln. Zeit.“ in „Köln. Volkszeitg.“ zanimiv prepir. Slednji list piše: Popolnoma napačno je, da je plavica simbol pripadanja k nemškemu narodu. Že trditev „Köln. Zeit.“, da je bila plavica najljubša cvetka cesarja Viljema I., bi lahko „K. Z.“ pokazala, da tiči za plavico simbol vsenemške želje združiti avstrijske dežele z Nemčijo. Ta želja pa pomeni delitev Avstrije. Patrijotični Avstrijci imajo tedaj prav, ako v nošnji plavice vidijo z avstrijskega stališča protidinastično in nepatrijotično demonstracijo. „Frankf. Ztg.“ piše v št. 168.: Plavico so sprejeli privrženci Jurija Schönererja za znamenje svojega vsenemškega mišljenja, ker je bila najljubša cvetka cesarja Viljema I. . . — To torej v opomin našim gimnazijskim ravnateljstvom in vodstvom nemških šol ter vsem tistim nemškonacionalnim denuncijantom, ki so sicer oficijelno strahoviti patrijotje, za hrbotom in med seboj pa veleizdajalci. Kako bi kričal ves nemški svet, ako bi narodni Slovenci nosili najljubšo cvetko ruskega carja? Saj še sedaj vpijejo pri vsaki najmanjši priložnosti ravno isti „patrijotje“, ki se dičijo z vsenemško plavico!

z **Razpravico o pomenu plavice** si naj temeljito prečita c. kr. poštni oficijal Langenmantel v Celju. Saj Celje menda še ne leži na Pruskem? In še

tam niso posebno navdušeni za ta — plevel. Da bi pa izzival uradnik dvojezičnega poštnege urada v Celju nas Slovence s plavicami, si prav odločno prepovemo!

z Nazadovanje števila slovenskih dijakov na mariborski gimnaziji. L. 1896. je bilo od 410 dijakov na tem zavodu 293 Slovencev in 117 Nemcev ali v odstotkih 71'46 : 28'54. L. 1908. pa je bilo od 453 dijakov 290 Slovencev in 136 Nemcev. Torej smo v dobi 12 let nazadovali za 7'46%.

z Lepe razmere v mariborskem zavodu šolskih sester. „Omladina“ poroča: „Lani se je mnogo trudila neka vrta učiteljica, da bi razširila med Slovenkami v zavodu „Slov. Branik“. Poskusila je tudi s prodajo drobnega narodnega blaga; toda komaj so zvedele „častite“ sestre, so takoj brezobzirno končale to narodno propagando; križale so se celo pred narodnimi kolki!“ Toži se tudi o zapostavljanju slovenščine v zavodu in o zatiranju narodnega čuta. Ali ni krvava ironija, da dobivajo iste „častite“ sestre za slovensko šolstvo tisočake težko nabranega narodnega denarja na leto?

z Brezobzirnost. Iz celjskega občinstva se nam piše: Mnogi motociklisti in avtomobilisti imajo to navado, da se po mestu vozijo z odprto odvodno cevjo, takoimenovanim „auspuffom“. To je povod velikemu ropotu, ki je zelo neprijeten, na drugi strani pa lahko prav nevaren. Te dni se je vstrašil na Graški cesti konj, s katerim je peljal hlapec Reininghausove zaloge pivo. Na vozu je bilo še nekaj ledu in nek delavec. Splašena žival je kar divjala po Dolgem polju in v polje, kjer se jo je posrečilo pomiriti. Nesreče ni bilo slučajno nobene. Torej malo manj brezobzirnosti — če že ni v tem oziru kakih policijskih predpisov!

z Zrelostni izpiti na višji gimnaziji v Celju se pričnejo v ponedeljek, dne 5. julija. Šolsko leto se konča že v soboto, dne 3. julija.

z Iz Gaberja se nas prosi za sprejem sledečih vrstic: Omenjeni pes (ki je po našem sobotnem poročilu vgriznil neko deklico) ni hud, temveč so se otroci pogosto igrali z njim; sedaj je prvi slučaj, da je koga vgriznil. Tega pa očitno ni storil spontano, temveč je to najbrže zakrivila deklica sama. Vgriznil je ni v trebuh, temveč zgrabil za bok in jo potem koj spustil ter šel dalje.

z Za „Narodni sklad“ se nam je vsled poravnave po posredovanju gosp. Jakoba Verbiča v častni zadevi Franc Godec - Rok Jerič v Št. Jurju ob J. ž. poslalo 2 K. Pristrčna hvala!

z Podraženje mleka. Kmetje v okolici mesta Ljubne na Zg. Štajerskem so sklenili od 1. julija naprej prodajati mleko liter po 28 vin.

z Iz deželnega finančnega ravnateljstva. Vsled večtedenskega dopusta podpredsednika pl. Mensija vodi vse posle imenovane oblasti dvorni svetnik Sikora.

z Proti zvišanju davka na pivo je protestirala zadruga jestvinarjev in vinskih trgovcev v Gradcu.

z Iz Petrovč. Vse mnogoštevilne prijatelje in sovražnike g. nadučitelja E. Slanca v Petrovčah potolažimo, da je on še živ in zdrav. Pobožna želja gospodarjevcev se ni izpolnila; dotični Slanc, ki je umrl, je nekdo drug.

z Samomor. 35 letna dekla Dobaj, ki je služila pri pasarju Tratniku v Mariboru, je v nedeljo izpila nekaj razmočenega fosforja in še isto noč v bolnišnici umrla. Imela bi postati mati nezakonskega otroka in se je s samomorom temu izognila.

z Brzovjavni urad je ustanovilo trgovsko ministerstvo v Studencih pri Mariboru.

z Petteljo na državni zbor glede saniranja deželnih financ so poslali občina trg Podsreda, občina Gorjane, krajni šolski svet in šolsko vodstvo v Podsredi.

z Padel je s črešnje 9letni sinko župana Bračka v Poličkem vrhu pri Račgoni 6 metrov globoko. Strl si je desno nogo.

z Za papeževga komornika je imenovan g. Jurij Bezenšek, župnik v Čadramu.

d V Konjicah se vrši v sredo zvečer ob 8. uri v čitalnici občni zbor podružnice Ciril-Methodove družbe. Po letih društvenega spanja se oživi torej tudi naša pohruznica. Zborovanja se udeleži g. pot. učitelj I. Prekoršek iz Celja.

d Družbi sv. Cirila in Metoda so darovale gospdč. Ničica, Ruša, Petka, Milena in Deša Majdič v Celju do 9.000 rabljenih poštinih znamk in 12 kg štanjola. Vrlim mladim rodoljubinjam pristrčna hvala!

d Poročil se je g. Parhapit, trgovec v Št. Rupertu na Kranjskem z gđč. Marico Puncer, hčerko gosp. Bl. Puncerja, gostilničarja v Mozirju. Obilo sreče!

o Pasji zapor je odredilo mariborsko okrajno glavarstvo za slovenjebistriško okolico.

z Iz deželnega šolskega sveta. Dvorazrednica pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu se razširi v trirazrednico. — Nameščeni so definitivno: v Vuzenici g. Iv. Urek, v Dobovi g. Fr. Vadnal iz Kapel in gđč. Ivana Preželj iz Zreč; v Št. Jurju ob Pesn. Ema Regoršek, v Svičini Marica Lazar, v Kaplji Marija Majcen. — Vpokojeni so: šolski vodja pri Sv. Roku Martin Brišnik, def. učiteljica v Zidanem mostu Antonija Fux in definit. učiteljica v Špilfeldu Eliza Fliess. — Dovoljenje za zakon se je dalo def. učiteljici v Hengsbergu Mariji Colnerič in def. učitelju v Lučanah F. Leindlu.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Včerajšnje volitve v Trstu.

o Trst, 22. junija. (Brz. N. Dn.) Včeraj je volil II. vol. razred (uradništvo). Rezultat: I. okraj: Italjani največ 321 glasov, Slovenci največ 70, uradniki (kršč. socialisti) 67, Nemci 109; II. okraj: I. 126, S. 16, K. S. 18, N. 18; III. okraj: I. 503, S. 123, K. S. 55, N. 121, soc. dem. 42; IV. okraj: I. 589, S. 128, K. S. 59, N. 134, S. D. 32; V. okraj: I. 465, S. 81, K. S. 47, N. 54, S. D. 37; VI. okraj: I. 85, S. 25, K. S. 6, N. 7, S. D. 12. — Torej tudi v tej skupini za Slovence lep uspeh.

Džavni zbor.

a Dunaj, 22. junija. (Brz. „N. D.“). Proračunski odsek je sklenil na predlog posl. Vukovića, da se bo še v tem zasedanju bavil s pogodbo z Lloydom glede plovitve po dalmatinskem vodovju in da postavi to točko v eni prihodnjih sej na dnevni red. — Nadaljuje se debata o italjanski pravni fakulteti. Posl. Smied se izreče za ustanovitev italjanske pravne fakultete v Trstu. S tem bi se zadovoljilo Italjane in bi se irendenti izpodbilo tla. Naši odnošaji proti Italiji bi se zboljšali in trozveza bi se utrdila. Posl. Adler omeni, da je socialno demokratska stranka bila vedno za italjansko vseučilišče in sicer v Trstu. Veseli ga, da je v tem trenutku večina nemških strank istega mnenja. Odpor Jugoslovanov se mu ne zdi upravičen. Ustanovitev italjanskega vseučilišča v Trstu je nujna potreba naše notranje in zunanje politike.

Goorila sta še na to posl. baron Morsey in Gostinčar, ki je pa radi glavne seje moral svoj govor prekiniti.

a Dunaj, 22. junija. (Brz. „N. D.“). Narodno gospodarski odsek je nadaljeval razpravo o pooblastilnem zakonu in o trgovinski pogodbi z Rumunsko. Posl. Vuković je toplo pozdravljaj dejstvo, da se sklenejo trgovinske pogodbe z balkanskimi državami, s političnega, narodnega in gospodarskega stališča.

o Dunaj, 22. junija. (Brz. „N. D.“) Poslanska zbornica nadaljuje podrobno debato o proračunu. Žel. min. Wrba je povdarjal potrebo zvišanja dohodkov železniške uprave. Jako vestno in skrbno se pripravlja reforma tarifov, ki bo po možnosti odgovarjala vsem zahtevam interesentov. Zvišanje dohodkov je tudi potrebno vsled vedno rastočih izdatkov. Minister priporoča racionalno in smotreno investicijsko politiko in omeni, kaj je že vse v tem oziru storil. Tudi zboljšanje materijalnega položaja obojba stane ogromen denar in je torej na vsak način potrebno, da pride več denarja v blagajne.

Ogrska ministerska kriza.

o Dunaj, 22. junija. (Brz. „N. D.“) Wekerle je včeraj ob 10. zvečer prišel na Dunaj. Danes predpoldan je imel s skupnim fin. ministrom baronom Burianom skoraj eno uro trajajoč razgovor, nato se je podal v palačo ogrskega ministerstva. Avdijenca pri cesarju je določena ob 1. popoldan.

Albanci potolkli turško vojsko.

o Skopje, 16. junija. (Brz. N. D.) Vstaški Albanci so pri Ipeku popolnoma premagali Dževat pašo, ki je bil poslan nanje. Turki so izgubili 14 častnikov in 350 mož. Število vstašev znaša 14.000. Baje so izjavili, da se ne udajo prej, dokler si ne priborijo popolne avtonomije in dokler vlada ne izpusti vseh jetnikov.

Letošnja potovanja ruskega carja.

o Berlin, 18. junija. (Brz. N. D.) „Tageblatt“ poroča iz Petrograda, da bo leta na letošnjih potovanjih spremljala carja minister carske hiše baron Frederik in minister zunanjih zadev Izvoljskij. Stališče Izvoljskega je baje zopet utrjeno.

Ruski državni svet je sprejel državni proračun za l. 1909.

o Petrograd, 22. jun. (Brz. N. D.) Državni svet je v svoji današnji seji sprejel državni proračun za l. 1909.

Različne vesti.

o Cetinje, 22. junija. (Brz. N. D.) Knez Nikola je s knežjim ukazom zaključil zasedanje skupščine.

a Belgrad, 22. junija. (Brz. „Nar. Dn.“). Major Okanović, ki je imel več konfliktov z bivšim prestolonaslednikom Jurijem, je izjavil, da bo izdal posebno brošurico, v kateri bo iz aktov dokazal vsa zločinstva princa Jurija.

a Deva (Špansko), 22. jun. (Brz. „Nar. Dn.“). Pri neki eksploziji v rudniku pri Vulkau je bilo 8 rudarjev usmrčenih in 8 težko ranjenih.

a La Granja (Špansko), 22. junija. (Brz. „Nar. Dn.“). Kraljica je danes zjutraj povila hčerko.

Kranjske novice.

d Iz Ljubljance so potegnili v nedeljo popoldan v Mostah pri Ljubljani tovarniškega delavca Iv. Jerana, rojenega v Dvorjah pri Cerkljah.

d Odlikovanje. Okrajni stražmojster J. Uhlif v Kamniku je dobil od ministerstva pohvalno spričevalo in remuneracijo.

d Kap je zadela v soboto zvečer na Bregu pri Ljubljani 70 letno zasebnico Marijo Golobovo iz Iške vasi. Poklicani policijski zdravnik je mogel samo konstatirati, da je nesrečnica že mrtva.

d V Ljubljani so našli danes zjutraj ob 5. uri pri prisilni delavnici utopljenko, staro okoli 45 let. Oči je imela prevezane z robcem, na katerem sta črki L. S. Ne ve se, ali je samomor, nesreča ali zločin. Identiteta se še ni mogla dognati.

d „Slovenec“ preklečuje v svoji včerajšnji številki vse napade na dalmatinske poslance v „Savezu juž. Slavena“ zaradi glasovanja o dispozijskem fondu. Pravi, da so bratje dalmatinci ravnali vseskozi korektno, lojalno in pošteno. „Merodajnim krogom“, to se pravi Šusteršiču, je bilo silno neprijetno Slovencevo mazarjenje. „Slovenec“ je namreč v svoji ljubezni do dr. Ploja in slov. nekler. poslancev celo pozabil, da bi Šusteršič rad postal ekselencia! Zato pa je sedaj zgrevano priznal svoj greh.

Shod narodno-napredne stranke v Ljubljani. V nedeljo se je vršil pod predsedstvom dež. poslanca dr. Trillerja zelo dobro obiskan shod narodno-napredne stranke v „Mestnem domu“. Prvi govornik dr. Tavčar je odgovarjal na „razkritja“ dr. Lampeta in se obširneje bavil z bivšo zvezo z Nemci, s katerimi so se klerikalci že leta 1894. hoteli zvezati. Dr. Lampe ne more navesti niti jednega slučaja, ki bi bil vsled zveze z Nemci slovenskemu narodu tako škodljiv, kot je blagoslov škofa Bonaventure kranjski šparkasi. Sedaj, ko nimajo naprednjaki več zveze z Nemci in gospodujejo klerikalci, so dobili Nemci nemško gimnazijo v Ljubljani, nemškega šolskega nadzornika, deželni šolski svet pa je postal mesnica za klanje slovenskih naprednjakov. Klerikalci so izrabili celo septemberske dogodke zase. Drugi govornik Hribar je izvajal, kako skušajo klerikalci zanesti v narodno-napredno stranko razdor, da bi imeli od njega dobiček. Dr. Šusteršič ga je vabil, da nastopi proti dr. Tavčarju in ponujalo se mu je celo vodstvo klerikalne stranke. Na slovanskih posvetovanjih v Petrogradu je šlo pred vsem za kulturno in duševno združitev vseh slovanskih narodov. Na podlagi notarske pogodbe dokaže, da očitanih 100.000 kron provizije ni zahteval on, temveč Pavšler. Končno še pojasni sedajni parlamentarni položaj.

d Razstavo pletarskih izdelkov je otvorila pred kratkim pletarska šola v Radovljici.

d Veteransko društvo v Idriji je na izrednem občnem zboru dne 20. t. m. sprejelo predlog, da se uvede nemško poveljevanje.

Roroške novice.

o Čebelarški poučni tečaj priredi 27., 28. in 29. junija osrednje čebelarско društvo za Avstrijo pod vodstvom potovalnega učitelja Weissenbacha v Beljaku.

z Pri občinskih volitvah v Libeličah dne 7. junija so zmagali Slovenci. Od nasprotnikov sta prišla samo dva v novi občinski odbor.

z Razpisana je služba šolskega vodje na dvorazrednici v Podgorju. Znanje slovenščine se zahteva.

z Od celjske Zadrugne Zveze sta izstopili posojilnici v Zilski Bistrici in v Djekšah.

Primorske novice.

d Pri sobotnih ožjih volitvah iz III. razreda za tržaški deželni zbor

sta bila izvoljena italjanska liberalca Benvenuti in Rastelli z 271 oziroma 270 glasovi, dočim sta ostala socijalista Pittoni in Panlich v manjšini z 249 oziroma 248 glasovi. Večina Slovencev je torej glasovala socijalista. Da so pa zmagali italjanski liberalci je prva posledica Pagninijevega izstopa iz stranke, ker so njegovi somišljeniki najbrž glasovali za kamorista. Izstopil je torej še pravočasno, da je rešil kamoro iz zadrege. Italjani so se za časa volilnega boja že toliko priučili slovenščine, da so za te volitve že izdali slovenske okrožnice, da bi rešili tržaško italjanstvo.

d V tržaški okolici je polit. društvo „Edinost“ postavilo za volitve v I. razredu, ki se vrše v petek 25. junija, te-le kandidate: za I. volilni okraj Anton Sancin in dr. Wilfan, za II. volilni okraj dr. Rybač in dr. Slavik, za III. vol. okraj Alojz Goriup Santo Martelanz, dr. Martinis in Josip Pertot.

d K aretaciji mazzinijancev. Na odredbo preiskovalnega sodnika je bilo v soboto od 44 aretiranih mazzinijancev provizorično spuščenih na svobodo 13, vendar so se morali obvezati, da ne zapuste Trsta in da bodo vsak trenotek policiji na razpolago.

d Ne jeden, ampak dva milijona v pomoč propalemu zavodu „Banca popolare goriziana“. Likvidacijski odsek je čutil potrebo reagirati na vesti, da je ministerski svet sklenil dati „B. p. g.“ en milijon kron v pomoč in je popravil vest v toliko, da dobi banka dva milijona kron podpore.

d Prebivalstvo Gorice. Koncem lanskega leta je štela Gorica 28.232 prebivalcev.

d Volitve v Trstu. Pri včerajšnjih volitvah iz II. mestnega volilnega razreda so dobili laški liberalci vseh 16 mandatov.

Društvene vesti.

v Veselica prostovoljne požarne brambe na Polzeli se ne vrši dne 11. julija ampak zaradi raznih ovir že 29. junija, in sicer ob 3. uri popoldne z sledečim vspehom: 1. Srečolov, ribji lov, šaljiva pošta in prosta zabava. Pri prosti zabavi svira znana št. Pavelska godba na lok. Torej kdor hoče doživeti nekaj prijetnih uric, naj pride na sv. Petra in Pavla na Polzelo. Čisti dobiček gre za stavbo društvenega doma. K obilni udeležbi vabi odbor.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

78. dan razprave.

Dr. Gaj pravi, da mora reflektirati na izjavo državnega pravdnika, ki je

rekel v soboto, da se zagovorniki identifikirajo z obtoženci in opozoril na § 305. Izjavlja v svojem in imenu vseh zagovornikov, da oni obsojajo veleizdajo, a so prepričani, da tukaj ni govora o kaki veleizdaji, da ni dokazana.

Drž. pravdnik odgovarja, da se je res tako izrazil in sicer zato, ker so zagovorniki v teku razprave podali tu pa tam take izjave, ki niso v skladu z njihovim položajem. Da so oni mnenja, da veleizdaja ne obstoji, to je jasno, ker je kot zagovorniki ne smejo priznati. —

Nato se preide k nadaljnemu zaslšanju prič.

Privede se:

7. priča Josip Parac, učitelj v Drganiču, prej v Okučanih. Je mnenja, da obstoji veleizdajska propaganda. Dokaz temu je, da so Srbi klicali „Živila Srbija“ in „Živio kralj Peter“, da so zmiraj povdarjali, da so Srbi in da so nazivali svojo zemljo srbsko zemljo. Bojkota ni bilo prej, dokler se ni začela preiskava proti „veleizdajalcem“. Povzročitelj razdora med Srbi in Hrvati je obtoženi Vukdragović, ki je največji propagator srbstva. Okučane so Srbi nazivali „Mali Beograd“ gotovo samo v narodnem smislu. Činjenic, da so Srbi težili v Srbijo, ne more navesti, a je o tem trdno prepričan.

8. priča Dragotin Gazdović, nadučitelj v Starem Petrovem selu. Vukdragović je prvi začel širiti srbstvo v Okučanih. Srbsko propagando so tudi delali trgovci Mimić in Dragosavljević. Nadalje pravi da, da je baje Vukdragović rekel pri svojem prihodu v Okučane, da ni prišel tje kaj samo kot učitelj, temveč da politično deluje in daje politiki smer.

9. priča Anton Reisinger, gostilničar v Okučanih. Do pred nekoliko let se ni znalo za srbstvo, dokler ni došla k njim brošura „Arnautluk v Za-

grebu“, katero je širil neki Dušan Bogdanović. Slišal je, da se med ljudstvom širi slika kralja Petra.

10. priča Josip Vuković, brivec. Pravoslavni so razrušili slogo med prebivalstvom, ker so povsodi povdarjali svoje srbstvo in govorili, da bodo vsi oni kraji nekoč Srbija in da bo tamkaj zavladal kralj Peter. Brat obtoženega Vukdragovića Dmitrij nosi kolajno kralja Petra.

Tržne cene.

21. junija.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'25 za december 31'50, za marc 31'50, za maj 31'75. Tendence mirna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 23'90, nova kampanja K 22'90. Tendence mirna. — Vreme: lepo.

Budimpešta, 21. junija. Pšenica za oktober K 13'79, pšenica za april K 14'10, rž za oktober K 10'36, oves za oktober K 8'02, koruza za julij K 7'78 koruza za avgust K —, ogrščica za avgust K 14'35. Premet 6000 m. st.

Budimpešta, 21. junija. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 142 do 144 vin., mlade, srednje 145 do 146 vin., mlade, lahke 145 do 146 vin.; zaloga 28.242 komadov.

Svinjska mast v Budimpešti: 166.—, namizna slanina 142.—.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 21. junija:

Na tukajšnjem trgu je bila vsled vednih poročil o slabi letini na Ogrskem tendence trdna in se cene v pšenici le vsled tega niso zvišale, ker se je blago splošno ponujalo. Drugače se je razvilo nekaj prometa. Rž je dosegla za 5 vin. višje cene, ravno tako koruza in oves.

Listnica uredništva.

Bizeljsko: Pride v „Narodni List“.
Pozdrave! L.

Za letoviščarje

se odda 1 meblovana soba. — Naslov

Meglič, Vransko.

63 3-2

Popolnoma zastoj

vsakemu

uro z verižico.

Da našo firmo in naše nove žepne ure za gospe in dame napravimo bolj znane, razpošljemo na vsakogar proti vpošiljavi 1 K za stroške (tudi v znamkah) krasno uro z verižico in naš ilustrovani cenik.

Pišite takoj na trdko nr: 285 26-6

Hinko Weiss

Dunaj 99. poštni predal.

Kupujte narodni kolek!

Mesarskega

pomočnika

dobro izurjenega, bolj priletnega, sprejme takoj proti dobrem plačilu

JOŽEF MULE, mesar

v Rušah.

3-2

„Narodna založba v Celju“

registrovana zadruga z omejeno zavezo

priporoča iz svoje zaloge:

„Knjižnica Narodne založbe v Celju“

I. zvezek.

Vsebina: Gogolj. Strašno maščevanje. Poslovenil J. A. Glonar. — Gogolj, Nos. Poslovenil Gregorij (106 strani).

Cena okusno broširanemu izvodu 80 v, po pošti 90 v.

„Uvod v narodno gospodarstvo“.

Po Maurice Blockovi knjigi „Petit manuel d' economie pratique“, uredil dr. Vekoslav Kukovec (160 strani). Cena 1 K, po pošti 1 K 10 vin.

Nadalje imamo še precej izvodov

„Kmetijskega koledarja za l. 1909“

s celo vrsto izbornih gospodarskih člankov, katerega dajemo c. društvom, zavodom in knjižnicam po posebno znižanih cenah, knjižnicam tudi zastoj proti povrnitvi poštne.

Priporoča se!

ANTON ŠARC

= v Ljubljani =

sv. Petra cesta šte. 8

pri nakupu platna, prtov, prtičev itd., bombaževinastega blaga, švicarskih vezil.

Opreme za neveste

perilo za gospe in gospe se izdeluje doma in po meri.

Cene nizke. Blago dobro.

Pralnica in svetlokalnica v Kolodvorskih ulicah 8.

Zvezna trgovina

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Rotovška ulica šte. 2 v Celju Rotovška ulica šte. 2

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem i. t. d.